

Fortsatt minskad alkoholkonsumtion och rökning bland länets skolelever men allt fler använder nikotinprodukter

Länets unga följer de nationella trenderna då andelen unga som röker och dricker alkohol minskar. Samtidigt som det har skett en ökning av elever som använder nikotinprodukter. Det är några av de regionala resultaten från undersökningen Skolelevers drogvanor 2023.

- Det är en fortsatt positiv utveckling med en minskande andel elever som röker cigaretter, dricker alkohol. I och med det även en mindre andel elever med tidig debutålder gällande just cigaretter och alkohol, då andelarna har halverats sedan 2012, säger Hanna Viklund, folkhälsoenheten Region Jämtland Härjedalen.

En ökning av elever som använder nikotinprodukter

Redan mellan undersökningarna 2015 och 2019 var det en ökning av andelen elever i länet som använde e-cigaretter, men andelen har ökat ytterligare till 2023. Exempelvis har andelen elever som använt e-cigaretter senaste 12 månaderna dubblerats bland eleverna i gymnasiet år 2, där det nu är hälften av eleverna som rökt e-cigaretter senaste året, jämfört med en av fyra som gjorde det 2019. Gällande det vita snuset är det vanligare att det används av flickor i länet i jämförelse med flickor i riket.

Fler elever upplever låg risk med användning av alkohol, narkotika och tobak

Andelen elever i länet som upplever låg risk med att använda alkohol, narkotika och tobak har varit relativt stabilt mellan 2008 och 2019 men ökade med cirka 5-14 procentenheter till 2023. Exempelvis ökade andelen elever i årskurs 9 som upplever låg risk med att prova marijuana eller hasch 1-2 gånger från 37 till 47 procent.

Det psykiska välbefinnandet skiljer sig mellan flickor och pojkar

Resultatet visar att det är stora skillnader mellan flickor och pojkar i de båda årskurserna som är nöjda med sin hälsa och med sig själva. Exempelvis är andelen flickor i årskurs 9 som vanligtvis är nöjd med sin hälsa 50 procent medan motsvarande andel pojkar är 75 procent, liknande skillnad är det även i gymnasiet år 2. Dessutom är det över tid minskning av andelen flickor i årskurs 9 som uppger att de är nöjda med sin hälsa och sig själv, medan andelen pojkar i båda årskurserna och även flickor år 2 på gymnasiet, inte skiljer sig signifikant i jämförelse med 2015.

Vikten av goda relationer mellan barn och föräldrar

Det är vanligare med bruk av alkohol, narkotika och tobak bland elever som inte har lika god relation med sina föräldrar jämfört med elever som har en god relation till sina föräldrar.

- Resultaten visar vikten av ett brett angreppssätt med det främjande och förebyggande ANDTS-arbete, med allt från föräldraskapsstöd, kunskapshöjning och tillgänglighetsbegränsning. Vi har ett fortsatt viktigt arbete framför oss, tillsammans med unga och mellan verksamheter. Vi kommer att arbeta vidare med kommunresultaten, som framöver kommer att presenteras runt om ute i kommunerna säger Johan Börjesson, folkhälsochef, Folkhälsoenheten Region Jämtland Härjedalen.

För mer information:

Resultaten på länsnivå finns tillgänglig på www.regionjh.se/folkhalsa.

Hanna Viklund, folkhälsoenheten, Region Jämtland Härjedalen, Tel: 063-142489

Om undersökningen Skolelevers drogvanor: Den nationella skolundersökningen, Skolelevers drogvanor, är en undersökning om ungas hälsa och erfarenheter av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Syftet är att få en bild av nuläge kring skolelevers ANDTS-erfarenheter och att kunna följa förändringar över tid som ska ligga till grund som kunskaps- och beslutsunderlag. Våren 2023 gjordes en totalundersökning i länet och 2 054 elever i länets årskurs 9 och år 2 på gymnasiet besvarade enkäten, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 79 procent.